

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КОНСТИТУЦИЯ СУДЫ
БИЛГЕЛӘМӘСЕ**

Татарстан Республикасы Жир кодексының (2018 елның 22 декабрдәге 111-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы үз көченә кергәнче гамәлдә булган редакциясендә) 33 статьясындагы 2 пункты белән үзенә конституциячел хокуклары һәм ирекләре бозылуга карата гражданин Д.Ә. Минапов шикаятен карауга алудан баш тарту турында

Казан шәһәре

2019 елның 5 марты

Татарстан Республикасы Конституция суды, Рәисе Ф.Г. Хөснетдинов, судьялары Ф.Р. Волкова, Л.В. Кузьмина, Э.М. Мостафина, Р.Г. Сәхиева, А.Р. Шакараев составында,

суд утырышында «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 44 статьясы нигезендә гражданин

Д.Ә. Минапов шикаятен алдан өйрәнгән судья Р.Г. Сәхиева бәяләмәсен тыңлаганнан соң

ачыклады:

1. Татарстан Республикасы Конституция судына гражданин Д.Ә. Минапов Татарстан Республикасы Жир кодексының (2018 елның 22 декабрдәге 111-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы үз көченә кергәнче гамәлдә булган редакциясендә) (алга таба шулай ук — Татарстан Республикасы Жир кодексы) 33 статьясындагы 2 пункты белән үзенә конституциячел хокуклары һәм ирекләре бозылуга карата шикаять белән мөрәжәгать итте.

Татарстан Республикасы Жир кодексының дөгъвалана торган нормасы

белән шәһәр жирлекләрендә даими яшәү урыны буенча теркәлгән гражданнарга Татарстан Республикасы милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләре федераль законнар нигезендә ярдәмче шәхси хужалык алып бару өчен буш жир кишәрлекләре булганда бирелә дип билгеләнгән.

Шикаяттән һәм аңа кушымта итеп бирелгән документлар күчермәләреннән аңлашылганча, гражданин Д.Ә. Минапов Казан шәһәрендә яши, ул өченче төркем инвалиды һәм «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль законның 17 статьясындагы уналтынчы өлеше нигезендә индивидуаль торак төзелеше, ярдәмче хужалык алып бару һәм бакчачылык белән шөгыльләнү өчен жир кишәрлекләрен беренче чиратта алу хокукына ия.

Үзенең федераль законнарда каралган хокукын гамәлгә ашыру максатында ул Казан шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының Жир һәм милек мөнәсәбәтләре комитетына берничә тапкыр мөрәжәгать иткән, ләкин жир кишәрлеге бирүдән аңа баш тартканнар. Мөрәжәгать итүче раславынча, баш тарту шуңа бәйле: Татарстан Республикасы Жир кодексының 33 статьясындагы дөгъва белдерелә торган 2 пункты нигезендә шәһәр жирлекләрендә даими яшәү урыны буенча теркәлгән гражданнарга Татарстан Республикасы милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләре ярдәмче шәхси хужалык алып бару өчен бары тик буш жир кишәрлекләре булганда гына бирелә. Ә авыл жирлекләрендә даими яшәү урыны буенча теркәлгән гражданнар өчен Татарстан Республикасы Жир кодексы аларга жир кишәрлекләре бирү шарты итеп буш жир кишәрлекләре булуны күздә тотмый (33 статьяның 1 пункты).

Шуның белән, аның фикеренчә, Татарстан Республикасы Жир кодексы гражданнарның теркәлү урынына (шәһәр яки авыл жирлекләрендә) бәйле рәвештә жир кишәрлеге алу хокукын гамәлгә ашыру шартларына аерма кертеп, дискриминацион нигезләмә билгели, аларны тигезсез хәлгә куя, бу аның конституциячел хокукларын боза.

Бәян ителгәннәр нигезендә гражданин Д.Ә. Минапов Татарстан Республикасы Конституция судыннан Татарстан Республикасы Жир кодексының 33 статьясындагы 2 пунктын Татарстан Республикасы Конституциясенен 27, 28 (беренче һәм икенче өлешләр), 30, 54 (беренче өлеш) статьяларына туры килми дип тануны сорый.

2. «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 46 статьясындагы икенче өлешенен мәгънәсе буенча Татарстан Республикасы Конституция суды конституциячел суд эшләрән башкарганда гамәлдәге норматив хокукый актларның конституциячеллеген тикшерә. Татарстан Республикасы Конституция судында эш карала башлаганчы яки аны карау чорында юкка чыгарылган яисә үз көчен югалткан актларның конституциячеллеген тикшерү мөмкин түгел (Татарстан Республикасы Конституция судының 2010 елның 27 февралендәге 3-О номерлы, 2014 елның 17 сентябрэндәге 15-О номерлы һәм 2017 елның 6 февралендәге 6-О номерлы билгеләмәләре).

«Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр кертү турында» 2018 елның 22 декабрэндәге 111-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы белән Татарстан Республикасы Жир кодексының гражданин Д.Ә. Минапов дөгъва белдерә торган нормасы үз көчен югалткан дип танылган. Югарыда аталган Татарстан Республикасы Законы 2018 елның 24 декабрэндә рәсми рәвештә «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталы»нда (PRAVO.TATARSTAN.RU) басылып чыккан һәм үз көченә кертгән.

Россия Федерациясе Конституция Суды билгеләп үткәнчә, норматив хокукый актны әлеге актны кабул иткән дәүләт хакимияте органы тарафыннан гамәлдән чыгару мондый актның гамәлдә булырга тиеш булмаган буларак бәяләнүен ачык күрсәтә, шул ук вакытта әлеге дәүләт хакимияте органы таяна торган сәбәпләр конституциячел суд эшчәнлегенә максатлары өчен әһәмиятле түгел (2013 елның 4 июнендәге 882-О номерлы Билгеләмә).

Шулай итеп, Татарстан Республикасы Жир кодексының 33 статьясындагы мөрәжәгать итүче тарафыннан дэгъва белдерелә торган үз көчен югалткан 2 пункты Татарстан Республикасы Конституция судында конституциячел суд эшчәнлегә тәртибендә карау предметы була алмый, ә гражданин Д.Ә. Минапов шикаяте карала алмый.

Бәян ителгәннәр нигезендә, «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына, 46 статьясындагы беренче өлешенә 2 пунктына һәм икенче өлешенә, 66 статьясындагы бишенче өлешенә, 67 статьясындагы беренче һәм икенче өлешләренә, 69, 72, 73, 100 һәм 101 статьяларына таянып, Татарстан Республикасы Конституция суды

билгеләде:

1. Татарстан Республикасы Жир кодексының (2018 елның 22 декабрәндәге 111-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы үз көченә кертгәнче гамәлдә булган редакциясендә) 33 статьясындагы 2 пункты белән үзенә конституциячел хокуклары һәм ирекләре бозылуга карата гражданин Д.Ә. Минапов шикаятен карауга алудан баш тартырга, чөнки мөрәжәгать итүченә шикаяте «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законы билгеләгән таләпләр нигезендә карала алмый.

2. Бу шикаять буенча Татарстан Республикасы Конституция суды Билгеләмәсе катгый һәм аңа карата шикаять бирелми.

3. Әлеге Билгеләмәнең күчermәсен гражданин Д.Ә. Минаповка һәм Татарстан Республикасы Дәүләт Советына жиберергә.

4. Әлеге Билгеләмә «Татарстан Республикасы Конституция суды хәбәрләре»ндә басылып чыгарга тиеш.

№ 8-О

**Татарстан Республикасы
Конституция суды**